

kénytelen kötni, a vásárlandó javak jövedelmét tehát 40-50 éven át a kölcsön-tőke és kamatainak törlesztésére fordítani. — Avagy érdemes-e ily eredmény fejében a városnak — ma még vitásnak látszó — de rövid egy pár év alatt kétségtelennek bizonyuló jogáról lemondani? mondható-e a regale birtokosság egyezkedése — öszintének, békés szándékúnak? és ha nagyobbára a regale részvényes városi képviselőt ily egyszéki ügylet elfogadásába belemenne — remélheti-e a felettes hatóságnak jóváhagyását? a megye és minister részéről való megerősítést?

A város részéről eddigelé tett ajánlat részvényenkint fizetendő 86 frt, vagyis összesen 316 050 frtnyi összeg és az összes folyó évi jövedelem, oly méltányos, hogy a vitás lett jogok és javak összértékének a perlekedő felek közti egyenlő megosztására vezetne és mert megvagyunk róla győződve, hogy ily egyszéket a regale részvényesek megnyugvással fogadnának, mivel két év előtti legvérmesebb reményeiket is túl szárnyalja: nem kár-hoztathatjuk eléggé annak vezetőségét, vagy megbízottait, kik szinleges egyezkedési hajlamuk nyilvánítása, culturalis czélok hangoztatása, a polgári békés nyugalom visszaállítása érdekében nagy szavúsággal palástolják önérdeküknek szolgáló politikajokat, s óvakodni látszanak, oly feltételek megajánlatától melyeket a város elfogadhatván a vitás kérdés rövid lebonyolítását létrehozhatnák.

Avagy mutassa meg a regale képviselőt azt a mit eddigelé soha nem tett, — hogy a város kezéből 26 évi birtoklása után a viszonyok kedvező esélyének köszönhető módon — birtokába jutott vagyonekból a közjóia is áldozni tud, áldozni akar, s 14 évi fukarkodását segítsen közvetve helyre hozhatni az által, hogy a kérdéses javaknak ma még különben sem jogos tulajdonát képező fele részét — a város birtokába bocsájtván, annak mint közvagyonnak jövedelmével gazdasági és culturalis czélok emelését előmozdítani igyekeznek; fogadja el — a részvényesek megnyugvására is vezető közszéki ajánlatot; — s mi készséggel elismerjük, hogy amíg egy részt a részvényesek érdekét kellőképen istápolta, másrészt garasoskodó önérdeken felülemelkedni tudó nemes érülettel a város felvirágoztatása, vagyoni gyarapodásától várható humánus intézmények létesítése, közjora vezető cultur viszonyainak fejlesztéséhez hatékonyan közremunkálni igyekezett.

Áldatlan dolog — a békés polgári nyugalomnak felzaklatása, a már is erős hullámmásban levő kedélyeknek hova tovább fokozása s még sem tehetünk egyebet, mint azt, hogy az elvitázhatlan jog biztos érzetével s az igazság szolgáltatás megvesztegethetlen ítéletébe vetett reménnyel javasoljuk a város képviselőt, hogy a — per tovább vitelének kényszerítése mellett is eddigi ajánlatán túlmenni ovakodjék, nehogy a közvagyon könnyelmű kockáztatásának gyanujával a jogfeladás vádja terhelhesse, s őt a jövő nemzedék gyöngeségeért, a regale képviselőt pedig nemes érzésre képtelen önzéseért szégyenkezve mielőbbi feledésnek siessen átadni.

Videant utriusque partis Consules!

G.

Szó és — tett.

A kettő közt bizonyára van egy kicsike kis különbség.

Ezt a kis különbséget pedig azok tudják leginkább méltatni, akiket tettek helyett folyton szavakkal igyekeznek kielégíteni.

A szó olyan, mint a festett kép. Ki lehet színezni tetszés szerint és rajzolni lehet rá arany felhőket, rózsaszínűket.

A szó olyan, mint mikor az éhes embernek szépen felterített asztalt mutatnak, megakva pompás eledelkkel — festve.

Az éhes ember aztán így felel rá: vigyék el a szép festményeitek, s adjatok nekem egy darab kenyeret valóságban.

Ez a tett!

Aki vár, eped valami után, a kit ígérekkel traktálnak, az megtanul jól distingválni.

Igy tanult meg a magyar tanítóság is, hosszu huszonöt év alatt.

Azóta az illetékes körök alig tettek egyebet, mint beszélték a tanügy és tanító-ság érdekében, s a tanító-ság belátta, hogy a beszéd csak beszéd s míg ő azon az elszigetelt területen, hová szegénysége helyezte, hangyaszigalommal dolgozik és fárad: addig az ügyében, hangzó szavak mindinkább frázisokká kezdenek válni, s a társadalom nagy erkölcsi átalakulásáról festett kép szépül, szépül ugyan, de az a kép, amit a tanító-ság helyzete tár elé: mindig komorabbá, sötétebbé válik.

A társadalomban mindenkinek fokozódnak

az igényei s ezt a társadalom egészen természetesnek találja. Egy jómódu iparos ma már olyan viszonyok közt él, mint ezelőtt ötven évvel a magasrangú tisztviselők. Ki irigyelné, de ugyan ki is irigyelhetné tőle. Szorgalma és becsületes munkája által fokozott jövedelemhez, fokozott jóléthez jut.

És a tanító? A tanítóknak abból a fizetésből kell megélni, amit ezelőtt ötven vagy száz évvel előde számára szükségesnek láttak megállapítani. Azon előde számára, a kinek tanítói oklevélről fogalma sem volt. Sok helyen még ezeket a régi fizetéseket újabb időben kétléle osztották az alatt, míg az intéző körök tele szájjal hirdették a tanítói állás nemes és magas szós voltát.

Önök talán hihetetlennek találják ezt? Száz példával lehet bizonyítani, hogy a szó és a tett mily eklatáns ellentétben szerepel a tanítók és tanügy sorsában.

Nézzék meg önök magát az országgyűlés naplóját. Nagy szavak és frázisok áradata közt találunk egy-egy kicsike mozzanatot, a mi a tettet képviseli.

És a legkülönösebb az, hogy a társadalom minden ügyet érdeklődéssel, figyelemmel kísér, lehetőleg bele is avatkozik, egyedül a tanügyi kérdések tárgyalását nézi közönyös szemekkel.

Azt az ügyet, mely a társadalom érdekeivel legközvetlenebb egybefüggőben áll

Ez a közönyösség valóban megfoghatatlan!

Egy goromba katonatiszt afférje, egy XIV. §, egy reformkérdés, egy polgári házasság, egy Henczi szobor ügy felrzza az egész nemzetet, abban tüntetnek, abban interpellálnak, lármáznak, fenyegetnek! A tanügy fejlesztése, amitől az egész nemzet élete, fejlődése, maga a hazafiság is függ: a tanügy egyhangú, unalmas kérdés, abban csináljanak az intézők, amit akarnak s ha a közoktatási budget kicsiny: addig takarózzon a miniszter, ameddig a budget ér.

Csodálatos az, hogy a társadalom nem akarja belátni, hogy a tanügyben legfontosabb érdekeszenved.

Uraim! Polgártársaim! Hiszen az iskolák az önök tulajdonát képezik! Az önök gyermekei járnak abba! Az iskola sem nem az egyházé, sem nem az államé, vagy közséégé, hanem az önöké! Az állam, köz-

sával nem akarok ingerelni, nehéznék érezvén a gyomromat és tejemet, kimentem a szabad levegőre."

No várj, — gondolám — ezt szárazon el nem viszed s ime a következőket válaszoltam:

— Leveled, melyet máskülönb mint korszakalkotó eseményt érdekel olvastunk s a benne előadottakat baráti lelkesedéssel szoktuk volt tárgyalni, bár szellemes és érdekesítő voltát illetőleg kívánni valót nem hagy, bocsáss meg, de kénytelen vagyok ezt a történeti hűség kedvéért megjegyezni, nem gyakorolta ránk szokott hatását.

Remélem, előre is sejtethed, hogy miért.

Egysorsával kibékült ember, kinek arca sugárzik a boldogságtól; egy ember, ki hogy az opulens vacsorától felkorbácsolt szenvedélyeit némileg lecsillapítsa, kimegy a szabadba, nézi a csillagos eget, gyönyörködik a hold fényében s mi több románcot zeng feléje: ilyen ember, kérdem, vajjon mily fogadtatásra számíthat ennyi mogorva külsejű, magukkal és az erkölcsi világrenddel meghasonlott socialdemokrata között, kikre nézve reggeli, ebéd, vacsora — no plane vacsora! — szivar, petroleum stb. stb. már rég megszűntek konkrét fogalmak lenni, s kik gyűlölnék mindenkit, ki boldognak lenni merészkedik?!

Biz ugy! Tanu az ég s minden handle sereg, tanu a tátongo garderobe, hogy utolért bennünket az átkos chimaera, a keserű hónap vége, — azaz hogy utolért már ö-ike táján; mióta pedig a segélyforrások is kiapadtak, azóta lasciate ogni speranza, bár nem esendes keresztényi önmegadással, de türjük, nyögjük a ránk mért sors csapásait...

Ha látnád Bakator Laczit, ki letéve minden vacsorálási reményről, s mert a lámpa belülről oly száraz, mint gégeje, hogy a tapló is szikrát fogna benne, — bár fúj veszett dühében, mégis délutáni 5 órakor veti meg ágyát, hogy nem annyira fáradt fejt, mint inkább korgó gyomrát hajtsa nyugalomra; ha néznéd Dénest, a szőke szakállu Dyonisost, kire nézve már a tejesarnok is csak jámbor kívánság, mint eped egy pár tavaszi cigaretta után; s ha látnád Sast, ami közös Aquilla vulgaris barátunkat, ki az én révémen blizczeli a kávét s kétségbe esik a Koch oltó anyagának sikere felett; végül ha az én helyzetemet tekintened, — akkor jól tudom, ha ugyanesak a bőségben való élet még ki nem oltotta belőled ama érzelmeiket, melyeknek az öreg Aristoteles szerint jelentkezniük kell holmi tragikus helyzetek láttára, — megessék rajtunk a lelked.

De hát, mindez neked Hekuba! Míg te az élet fényoldalait keresed, mert hiszen teheted, kimegy a szabad természetbe, bámulod a susogó nádat s a mezőt, amint a tavaszi dérharmat kinyeste, . . . egyszóval elmerül az azon ábrándokban, melyek után regényes hajlamaid sóvárognak, addig bennünket csak árnyak környékeznek, fattyu hajtásai ama kiirthatatlan gyökérnek, melynek „pillanatnyi pénzzavar“ a neve.

Te a társaság hiányán feljajdulsz, mi kerüljük az összejöveteleket; te opulenter vacsorázál és egy liter zagoriai boron alól már nem tágatsz, mi, igaz mi is — sziklát eszünk s felhőket iszunk rá; te borotválkozni!! még Budiuscinára s utba ejted csaplárosné vilolámát, mi egytől-egyig, mint holmi vezeklők, növesztjük a haját, a szakált . . . Gondold csak, a Laczi vitéz-

pontja is meglátszik már kellő világitás és nagyítás mellett.

Be fogod látni, mily szembeszökő az ellentét a te boldog romanticismused és a mi rideg realismusunk között, mely akár Zóla vagy Ibsen tollára is méltó volna.

De hát, jó az Isten jót ad, kopasznak hajat ad!

A philosophia, melylyel te kérkedel, voltaképen a mi mesterségünk vagyis nekünk van rá legtöbb szükségünk, kivált ha szemünket bár fájósra nézzük s a megváltó, a levélhordó még sem jön.

Elvégre csak megjön mégis — az elseje, mely bearanyozza, felderíti komoly kedélyünket és habár elmulik, mintha mézes madzagot huznának végig a számon, de ez egyszer reszkessenek — a spaiszcédulák, meg a czállkelnerek!

Bocsás meg hogy mind csak ilyenekkel untatlak, de hisz tudod, hogy a hangulat rabjai vagyunk s én kénytelen valék sugalataira hallgatni.

Különb, te zománczettel leptél meg, én elégiával válaszoltam . . .

Paulo majora canamus!

Egy héttel e levél elküldése után sült pulykát kaptam a postán; gondolom, 47 krajczár fogyasztási adó járt érte, . . . Jóízűen eltogyasztottuk baráti körben. . .

Későbbben megírta az öcsém, hogy ama pulyka, mely magas kort érvén el, végelgyöngülésben mult ki, az ottani szegény diáksegélyző egyesület jószívű adománya volt.

Kisteleky Dániel.

ség és egyházra ö n ö k b i z t á k a z i s k o l á t , t e h á t j o g u k v a n e l l e n ö r i z n i a n n a k k e z e l é s é t ! Ö n ö k ó r i á s i ö s z s z e g e k e t f i z e t n e k a d ó c z i m é n á l l a m i , k ö z i g a z g a t á s i é s e g y h á z i c z é l o k r a ! V e g y e n e k f á r a d s á g o t m a g u k n a k m e g t e k i n t e n i , h o g y m i j u t a b b ó l a z i s k o l á k r a , a z ö n ö k g y e r m e k e i r e ! Ö n ö k o l y k o r n i n c s e n e k m e g e l é g e d v e g y e r m e k e i k h a l a d á s á v a l , — n e h i g y j é k , h o g y j o g u k n e m v o l n a a c s e k é l y e r e d m é n y o k a i r á n t t u d a k o z ó d n i !

Az iskolai szervezet rossz; a tanterv tökéletlen, a tanítókat rosszul fizetik. Jutott e még önöknek eszébe megkérdezni, hogy az iskola-felügyelőség mért nem csinál jó szervezetet, jó tantervet, s a tanítókat mért nem fizetik úgy, hogy az önök gyermekeit lelkes buzgósággal taníthassák. Vagy talán azt hiszik önök, hogy rossz szervezettel, rossz tantervvel az elnyomott, lenézett tanítók képesek lehetnek nagy eredményeket produkálni az önök gyermekeivel? Tudják meg tehát, hogy a tanítók errem a g u k h a n g o z t a t j á k a n e m e t . A tanítók kénytelenek kilépni az eddigi szemérmes szegénységéből, mert érzik, hogy a szegénység nyomasztó, s éppen nem való arra, hogy a pálya iránt lelkesedést merítsünk belőle. A tanítóság elvégre is a társadalomra, önökre apelál. Nem kér többet, mint a jelenkor igényeinek megfelelő díjazást! Hisz ez oly természetes! Egy valamirevaló gyári munkásnak több van 2 frt napi díjánál. A tanítók körülbelül 2 frt minimumot és öt évenkénti 10 százalékos fizetésemelést kérnek. Megadja-e ezt az országgyűlés? Ha a társadalom akarja: igen.

Már pedig a társadalomnak nagyon érdekében áll, hogy akik gyermekeit nevelik: azoknak okuk legyen l e l k e s e n é s b u z g ó n d o l g o z n i . Erre pedig nem a tanítói oklevél, hanem a tisztességes fizetés és emberséges bánásmód kvalifikál.

VADAY JÓSEF.

Felhívás a közönséghez!

A magyar állam meg alapításának ezredik évfordulóját készül megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves, ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék. Ő es. és apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadani kegyeskedett.

A törvény e kiállításnak 1896-ban, Budapesten, az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését r e á m r u h á z t a .

Kettős célja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves mult nagy eseményeire és alkotásaira és megmutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népesaládnak a haladás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket; megismertessük önmagunkkal és az idegenekkel a szellemi, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes vívmányait.

Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiai lelkesedéssel támogassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Része fog jutni az ország minden polgárának a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk tekintélye és fokozott lelkes bizalommal fogunk haladni a nemzeti megerősödés nagy munkájában.

A kiállítás programja felöli a nemzeti munka minden nyilvánulását; tervzete megadja a kereteket mindazok számára, a kiknek ősei, vagy a kik maguk bármely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, melyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az okmányokat, műtárgyakat, ereklyéket, melyek nagy események, virágzás korszakok emlékeit kelthetik fel; melyek jellemzik állmi szervezetünk, ősi alkotmányunk és önkormányzati életünk fejlődésének menetét, a magánéletnek egyre gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyéb megnyilvánulásait.

Az egyházak mutassák be működésük és tevékenységük tanújeleit, történelmi emlékeit, melyekre kegyelettel tekint a nemzet és a művészet remekeit, melyeknek megalkotása, gyűjtése és megőrzése az ő érdemük.

A tudósok, a művészek, az írók, a tanfőfiak, szóval a nemzet szellemi fejlődésének összes tényezői mutassák be az eszközöket, melyekkel egy évezreden át, a felvilágosodás és a nemes izlést terjesztették, s a nemzet erkölcesit megmészesíteni igyekeztek.

Mutassuk be, hogy Európa élestárának földjét hogyan munkáltuk a multban, mint haladtunk mindig a korral és miképen érvényesítjük ma a tudomány vívmányait, hogy a nemzeti termelést fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a multban nem egyszer versenyeztek a nyugot legkiválóbb szaktársaival.

Tárják fel szorgalmuk és ügyességük műveit. Az elmúlt századok mestereinek remekeit, a napról-napra izmosodó és gyarapodó modern gyári ipar termékeit állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyenek a magyar munka, a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítók erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, izlése, leleményessége eredményeit.

Lépjünk mindnyájan sorompóba, a kik dolgozunk észszel, kézzel vagy géppel, egyétt — a hazáért!

Am lássa a mai nemzedék, miket teremtettek az apák az uttorés súlyos viszonyai között; ám érezzük át, hogy az ősök veritke árán megtört sima uton milyen feladatok hárulnak reánk és a jövőző nemzedékekre!

Nagy ritka családi ünnep lesz az, melyet még nem sok nemzet ülhett meg.

Gyűljön a nemzet oda a felséges uralkodó köré, a ki hazánkat oly atyai gondal és bölcseséggel vezette az áldásos béke utjain, a haladásnak magaslatára és a ki — egy dicső ezredéves mult hü letéteményese — oda vezet a magyar népet egy szebb évezred küszöbére!

Budapest, 1893 febr. havában.

LUKÁCS BÉLA s. k.
kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

Képviselési közgyűlés.

1893 márcz 1.

A közgyűlés első része tisztújító szék volt. Tárgya az üresedésben levő 7-ik községi őrök állás betöltése. Egyhangulag megválasztott Keleny Géza okl. jegyző, ki is a birtoknyilvántartói teendők ellátásával fog megbízatni.

A községi árvtári szabályrendelet 15. §. módosítása, vagyis az adósok évi törlesztési idejének meghatározása. Határozat: az eddig Január 1-én esedéket törke törlesztések legkésőbb az év okt. havának 1-ig teljesítendő, azontul a végrehajtási eljárás alkalmazandó.

Deutschenschildt András községi álatorvos kegydíjának megállapítása. A képviselő testület erre vonatkozó korábbi, 150 frtot megállapító határozatának módosítása mellett 200 frtban kívánja nevezett álatorvos kegydíját megállapítani, s megbizza az előjáráságot, hogy e határozatról az álatorvost értesítve, töle nyilatkozatot vegyen arra nézve, hogy ily összegű kegydíj adása esetén hajlandó-e állásáról lemondani. Ellenkező esetben ellenében a fegyelmi eljárás foganatosítandó.

Csonka Pál és társai az orvosi díjak felemelése iránt hozott 1892-ik évi 249 számú képviselési közgyűlési határozat ellen a törvényes határidőn belül felebezést adván be. Ezen felebbezés a megyei törvény hatóságához felterjesztetni határozottat.

A m.-túri 18. a számú körösi átmetszésen építendő új hid tárgyában. Határozottat: hogy az érdekelt szomszéd községek is felhívandók az ez ügyben kifejtendő mozgalomban való részvételre, s hogy ekként a hid építésére vonatkozólag szélesebb körben nyilvánuló óhaj kifejezése mellett tétessenek meg újból is a lépések a megyei törvényhatóságnál aziránt, hogy úgy a szomszéd megyebeli érdekelt községek, valamint esetleg az állam hozzájárulása és segélye is megnyerhető legyen.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara, az ott felállított keresk. és ipariskola javára egy vagy több 60 frtos alapítvány tételét kéri, oly célból, hogy a helybeli keresk. és iparos ifjak közül, a község által ajánlottak ezen iskolában szakszerű igyenes kiképzést nyerhessenek. Az ezen kulturális célra szóló alapítvány tétele feletti határozat a regale ügyben folyamatban levő egyezségi tárgyalások befejezte utáni időre halasztottat.

Ujdonságok.

— **Uj regale pör.** A napokban kézbesített Szarvas városa részére a helybeli szőlő birtokosoknak H e c s Ö d ö n budapesti ügyvéd képviselésében a gyulai kir. törvényszékhez Szarvas városa mint regale tulajdonos alperes ellen 32 ezer frtnyi kártalanításiösszeg és 1840. év óta felszapodott kamat járuléka, összesen 140 ezer frt iránt beadott kereseti példánya. Nem érdektelen körülmény, hogy a felperes szőlő birtokosok egész tömege egyuttal azonos azon regale birtokos tagokkal, kik mint alperesek a város igényperében jogszertü regale birtokosokként szerepelnek s e perben a városnak mint erkölcsi testületnek jogos tulajdoni minőségét elismerik.

— **Közgyűlés.** A helybeli ipartestület tolyó hó 12-én d. u. 2 órakor a „Bárány“ vendéglő termében rendkívüli közgyűlést fog tartani.

— **A Körös holt medrében** a túl szigorú tél folytán a halak legnagyobb része befutott. Folyó hó 2-án az uszoda körül rakás számra fogdosták az emberek, ezen — a közegészségre káros halakat. Igen üdvös dologt végezne a hatóság, ha ezen befutott halak kifogásáról és elásatásáról mielőbb gondoskodnék.

— **A szarvasi harmadik gyógytárért** versengők sorába lépett Wieland Dénes okleveles gyógyész is, kinck kérvénye a szokásos malomtaposási munka végzése céljából áttétett Szarvas város előjáróságához.

— **Pénz kölcsön ajánlatok.** A szarvas-mezőhegyesi vasútra már jogérvényesen, megszavazott 400,000 forint törzsrészvény lefizetésére vonatkozó kölcsönre nézve eddigelé két ajánlat jött a vármegyéhez. Egyik a jelzalog hitelbanké, mely a 400 ezer forintot 50 évre, általa beváltandó 98 % árfolyam mely 5 27 1/2 % törke-kamat törlesztésre — a másik a Pesti hazai első takarékpénztáré, mellett ugyancsak 50 évre s általa beváltandó 95 % árfolyammal 4. %-tól törke kamat törlesztésre ajánlja. Az árfolyam különbözetet is számítva az Első hazai takarékpénztár ajánlata ezuttal 1. %-tólival, tehát a nagy összeget mérlegelve, jelentékenyen olcsóbb a Jelzalog hitelbankénál.

— **Helyettesítés.** Tallian Béla főispán a várm. közgyűlése határozata alapján szervezett és a belügyminiszter által jóváhagyott harmadik árvaszéki ünlöki állásra a vármegye tavaszi rendes közgyűléseig Chrisztó Miklós árv. jegyzőt, — az árvaszéki jegyzői állásra pedig Sárosy Gyula közíg gyakornokot helyettesítette.

— **A szarvasi iparos kör** saját helyiségében márczius 15-én felolvasással egybekötött közvacsorát rendez. Felolvas Kutlik Endre főgymn. tanár.

— **Hivatalos látogatás.** Krecsmárk János főszolgabíró és Golián Soma iparhatóságí biztos feb. 26-án d. u. 2 órakor meglátogatták az ipartestületi irodát, ez alkalommal betekintettek a betegsegélyző pénztár összes könyveibe is, melyeket teljesen redben levőknek találtak.

— **Birtoknyilvántartó.** A március 1-én tartott képviselési közgyűlésen K e l e n d y Géza okleveles jegyzőt, egyhangulag birtoknyilvántartóvá választotta.

— **Uj község háza.** Mint értesülünk Szentandrás község a korigényeinek megfelelő uj község házat szándékozik építeni.

— **Lemondás.** Az ipartestület pénztárnoka és jegyzője a betegsegélyző pénztár kezeléséről lemondott.

— **Az uj pénz forgalombahozatala.** Az uj ezüst koronákat, a szerint, a mint a régi ezüstpénzek bevonása szükségessé teszi, már nemsokára forgalomba bocsájtják. A 10 és 20 filléres nikell pénzeket, az ezüst hatosok és huszasok bevonásával egyidejűleg, rendeleti uton fogják forgalomba bocsátani. A nikell pénzek vetetése már meglehetősen előre haladt és e darabok valószínűleg még ez év első felében megjelennek a forgalomban. A bronzérmeket a pénzforgalomban beálló szükséghez képest fogják kiadni. Az osztrák vidéki városokban és Magyarországon már most is kevés a váltópénz és minthogy a rézpénzt szaporítani nem lehet, a hiány pótlására a 10 és 20 filléres bronzérmeket már nemsokára forgalomba hozzák.

— **Időszerű.** Oly esetben, mikor cognac orvosilag rendeltetik, ne tessék venni olyan jegyű cognacot mely a sikerre nem nyújt elég garantiát, vagy külföldről származót hanem egy kitiű hazai gyártmányt tessék választani, mely az olcsóság előnyeivel is bír. Ilyen gyártmány a Cognac Ipar részvény-társaság Budapesten cognacja, melyet ezennel t. olvasóink figyelmébe ajánlunk.

Laptulajdonos és a szerkesztésért felelős:
S Z I K E S A N T A L.

Hirdetés.

A legjobb gazdasági, és konyha kerti csira kpes vető magvak megérkeztek, s azokat előnyösen szolgálja ki.

Nyácsik S. utóda
Szarvason.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

Bécsben I ker. singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Reic sapffel“

Vértisztító labdacso ez előtt általános labdacso neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacso csodás hatását ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerről készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziszerről ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedések-ből erednek : mint epe zavarok, májbajok, kolika, vértolulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva a kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is így sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legcékeleyebb fájdalmakat sem okozzák éssennek folytán még a leggyengébb egyének, de meg gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehető.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888 okt. 22.

Tekintetes ur!

Alulírott kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni szíveskedjék.

Neureiter Ignác orvos

Hrasche, Földnik, mellett, 1887 szept. hó 12.

Tekintetes ur!

Isten akaratát volt, hogy az Ön labdacsoi kezem közé kerültek melyeknek hatását ezennel megírom. En gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az Ön csodálatraméltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van hogy ezen labdacsoi engem is tökéletesen kifognak gyógyítani a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Feréz.

Bécs Újhely, 1887. november 9.

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkóságban már életét is meguntta melyről egyébként le is mondott midőn végre elül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult.

Legjobb tisztelettel, Weinczettel Josefa

Eichengraberamt Góhll mellett 1889 marc. 27.

Tek. ur.

Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem marasztom legnagyobb elismerésem kifejezési ezen labdacso értékeit és azok a hol csak alkalma nyílik a szenvedőknek legnehezebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésérti használatára ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel: Hahn Ignác.

Gotschdorf Kolbach mellett Szilázia 1888 okt. 8.

T. ur.

Felkérem miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem hogy egy gyomorhurut, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdacsoi nálam sohasem fognak kifogni az midőn legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel.

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacso csakis a Pserhofer J.-féle, az arany biradalmi almához címzett gyógyszer-tárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmú doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni küldésnél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik bérmentes küldéssel együtt) : 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacso a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánzóztatnak; ennek következt-

en kérték csak a Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak melyeknek használati utasítása Pserhofer J. aláírásával fekete színben és minden egyesdoboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben vanellátva.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb mindenköszvényes és csúszos bajok ur m. gerincnyag bántalom tagszagattás ischias, migrain ideges fogfájás, ízfájás fulszagattás stb. stb. elen 120-140 kr. Bérmentes 65

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J. től Évek óta használják a hajnövekedés szerzőit orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szecsenővel 2 frt

Általános tapasz Stendel tanártól Utés és szúrás által okozott sebeknél mérges daganatoknál ujjkac, sebes vagy gyuladt melvagy más ily bajknál mint kitűnő szer lön kipróbálva 1 tegej 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Fagybalsam Pserhofer J. től Sok év óta fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosab szerelismerve 1 kocsógel 40 kr. Bérmentes 65

Utóhínedv egy általánosan ismert kitűnő háziszerről mint rekedtség, görös köhögés stb. elen 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bérmentes 1 frt 50 kr.

Általános tisztító-sz 1 prágai csenek megrontott gyomor és rossz emésztés és mindennemű altés bajok eleu kitűnő háziszerről 1 üvegcsével 22 kr 12 üveg 2 frt

Általános tisztító-sz Balrehi A. W. től. Kitűnő háziszerről a rossz emésztés minden következményi u. m. főfájás, szédülés gyomorgöregyomorphé aranyér dugulás stb. elen 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalsam 1 üveg 50 kr egy kis üveg 12 krajcár

Per a lábizzadás ellen Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal kepeződő kelemetlen szagot, épen tartja a lábait és mint ártalmatlan szer van ki próbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentes 75 kr

Golyva-balsam kitűnő szer golyva ellen 1 üveg 40 kr bérmentes küldésel 50 kr

Halsó vagy egyszeg kitűnő gyógyszer gyomorhurut és minden arendelen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel és külföldi gyógyszerészeti különlegeségek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. ha az összeg előre beérkezik mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

A fenti különlegességek kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapestben Király utca 12. szám

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI AGNES FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A hernak színet nem változtatja. — Természetes izi kellemessé teszi, a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz. Ujabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben. Budapest, 1892. márczius hava. Dr. Kottl Károly, ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrás kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatalhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll. Budapest, 1892. november 17. Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a körjávalat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az erőtleny minden esetben kielégítő. Adja Isten, hogy a külföldi hasonezélra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványviz-forgalma. Dr. Demé Béla, járás és Bihar. t. b. főorvosa. N.-Szalonta, 1892. október 20.

A kolera-megbetegedés ellen præservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos Édeskutyák BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

9390. p. sz./1893.

Hirdetmény

A gyulai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a kisajátító m. kir. államkincstár képviselőjében a gyulai m. kir. folyammérnöki hivatal által a Hármas Körös folyó 13. számú átvágásának kibővítéséhez Ócsöd község határában kisajátított ingatlanok árának megállapítása céljából, a kártalanítási eljárás megkezdésére tárgyalási határnapul

1893. évi ápril hó 10-ik

esetleg következő napjainak délelőtti 9 óráját Ócsöd község község-házához küldözte, a mikorra a kisajátítót, továbbá azon tulajdonosokat, kikkel az arra nézve egyezség nem jött létre, a telegkönyvi érdekelteket és a távollevők vagy ismeretlen tartózkodásuak részére ezennel ügygondnokul kinevezett Dr. Reismann Adolf szarvasi lakos ügyvédet azzal idézi meg, hogy netaláni elmaradásuk a kártalanítás fölötti érdemleges határozathozatalát nem fogja gátolni.

A kir. Törvényszék. Gyulan 1893 január hó 28. NOVÁK ZAKÁR elnök. jegyző

A Cognac Ipar részvény társaság

Budapesten Gyártmányai a nemzetközi bor és élelmézési kiállítás juriye által udvari és egészségügyi tanácsos Vogel tanár eln.

közegészségügyi szempontból a legmagasabb kitüntetés, egyedül nyertek el, és alábbi orvosi tekintélyek elismerésének örvendettek.

Dr. Angerán tanár Dr. Kovács tanár Dr. Kottl tanár Dr. Müller tanár Dr. Kézsmárky tanár Dr. Réczey tanár Dr. Korányi tanár Dr. Riller tanár Dr. Tauffer tanár

A számos elismerés levelek közül, melyek igazolják hogy ezen cognac gyártmányt a legelső hely il eti, csak az alábbi országok és terjedelemben : Ország m. kir. chemiai és közo. vegykísér. állomás Földmívelésü m. kir. minis. terium 1437/1882 IGAZOLVÁNY.

Az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik hogy a cognac ipar részvénytársaság cognac-gyára a modern technikai és egészségügyi követelményeknek meg felelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből 1 hó 21 napjau hivatalosan vett (ütfele) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtott Budapest, 1892 október hó 28. án. igazoló helyet : Tóth s. k.

Szíveskedjék tehát csakis ezen gyártmányokat rendelni. Megbizások intézendők a Cognac Ipar részvény társasághoz. Budapest.